

ماهیان خاویاری دریای خزر در معرض انقراض

۲۵ دی ۱۳۹۵

+++++

پروین فرشچی، معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست می‌گوید شمار ماهیان دریای خزر باز هم کاهش پیدا کرده است.

به گزارش ایسنا، خبرگزاری دانشجویان ایران، این مقام ارشد سازمان محیط زیست در همایش حقوق سبز در گرگان، دلایل کم شدن این ماهیان را صید بی‌رویه، سدسازی، کاهش زیستگاه مناسب، آلودگی زیست محیطی و عدم اجرای قانون دانست.

به گفته پروین فرشچی یک عامل ریشه‌ای دیگر نیازمندی صیادانی است که برای تأمین معیشت به صید و قاچاق خاویار رو می‌آورند.

انجمن شیلات و آبی‌پروری در ایران، موسسه‌ای تخصصی که به دنبال جمع‌آوری بانک اطلاعاتی آبیان است، تخمین می‌زند در طول شش ماه صید مفید حدود دو میلیون و ۱۶۰ هزار قطعه ماهی نارس خاویاری توسط صیادان غیرمجاز صید و نابود می‌شود.

دو سال است که صید صنعتی ماهیان خاویاری متوقف شده است، اما همچنان تمام گونه‌های ارزشمند این نوع ماهی در معرض انقراض قرار دارند.

تخم‌ریزی غیرطبیعی هم‌عصران دایناسورها

سازمان شیلات ایران در سال‌های گذشته تلاش کرد تا با تکثیر مصنوعی و پرورش ماهیان خاویاری در آب‌های داخلی و رهاسازی در دریا تا حدی از کاهش شمار این گونه با ارزش جلوگیری کند.

دریای خزر، زیست‌بوم معروف‌ترین ماهی‌های خاویار جهان است. اما برخی برآوردها نشان می‌دهد اکنون بیش از ۹۰ درصد ذخایر ماهیان خاویاری نابود شده است.

کارشناسان شیلات تأیید کرده‌اند که در سال‌های اخیر نامناسب بودن وضعیت مصب رودخانه‌ها و بسترها بر اثر برداشت غیرقانونی شن و ماسه و آلودگی شدید رودخانه‌ها با پساب‌های صنعتی، کشاورزی و فاضلاب‌های خانگی سبب شده تا امر طبیعی تخم‌ریزی ماهیان صورت نگیرد و تهدید تازه‌ای متوجه ماهیان خاویاری شود.

فسیل ماهی یا بلوگا، تاس ماهی روسی یا چالباشی، تاس ماهی ایرانی یا قره‌برون، ماهی شیب، ماهی اوزون‌برون یا سورگا گونه‌های اصلی ماهیان خاویاری دریای خزر هستند که در واقع این گونه ماهیان هم‌عصر دایناسورها محسوب می‌شوند و به «فسیل زنده» هم مشهورند که توانسته‌اند تاکنون در دریای مازندران زیست کنند.

شمارش معکوس پس از فروپاشی شوروی

ایران تنها کشور حاشیه دریای خزر نیست که در آن صید و قاچاق ماهیان خاویاری، زیست این گونه دریایی را در معرض خطر قرار داده است.

سه سال پیش، سازمان محیط زیست ایران اعلام کرد «بهربرداری بی‌رویه» سه کشور قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان از منابع بیولوژیکی دریای خزر، ماهیان خاویاری را در معرض انقراض قرار داده است.

فعالان محیط زیست با انتقاد از کشورهای حاشیه دریای خزر، دولت‌های ایران، قزاقستان، روسیه، ترکمنستان و در حال حاضر تلاش‌های آذربایجان را متهم می‌کنند که به قانون حمایت از گونه‌های رو به انقراض پایبند نیستند. منطقه‌ای از جمله امضای پروتکل ممنوعیت صید ماهی‌های خاویاری توسط کشورهای حاشیه دریای خزر هم نتوانسته روند انقراض این گونه از ماهیان را متوقف کند.

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، مسئله صید قاچاق انواع ماهیان خاویاری دریای مازندران یکبارہ افزایش یافت. در جریان سفر ماهی‌های کوچک از رودخانه ولگا به آب‌های سرد و عمیق جنوب خزر در میانه راه قاچاقچیان با

استفاده از مواد منفجره نسبت به کشتن یا بیهوش کردن ماهی‌های خاویاری و جمع کردن آنها با تورهای گسترده در مناطقی از داغستان و شمال آذربایجان اقدام می‌کنند.

+++++

برچیده تبرستان از رادیو زمانه 1395-10-25 / 2017-1-14

<https://www.radiozamaneh.com/319033>